

Úkol

Vyberte z nabídky slovo (slovní spojení), které nejlépe odpovídá charakteristice literární tendence.

POSTMODERNISMUS, EXISTENCIONALISMUS, BEATNICI (BEAT GENERATION),
MAGICKÝ REALISMUS, NEOREALISMUS, NOVÝ ROMÁN, ABSURDNÍ
LITERATURA (ABSURDNÍ DRAMA)

Významné literární tendence 2. poloviny 20. století

1)

- také filozofický směr;
- zabývá se problematikou bytí člověka v soudobém světě, vidí člověka opuštěného Bohem, sleduje jeho osamocení (člověk se cítí být v soudobém světě „cizincem“ neschopným komunikace s druhými);
- život člověka je starost (člověk je odsouzen ke svobodě);
- v literatuře mnoho exponovaných situací; úzkost; zoufalství, strach; existenční starosti;
- v literatuře se rozvíjel především od 40. let.

2)

- umělecký směr v Itálii;
- především v literatuře, filmu a malířství;
- 40. – 50. léta;
- „žízeň“ po realitě a smyslovém prožitku;
- návrat k realismu (pravdivost);
- každodenní život prostých lidí;
- dokumentárnost a hodnověrnost (+ kritičnost);
- deníky, memoáry...

3)

- beat = zbitý, unavený životem;
- 50. léta USA;

- vnitřní rozrůzněnost;
- výsměch tradičním americkým hodnotám – bohatství, rodina, národní hrdost apod.; odmítají společnost a její mravy a morálku (snaží se, aby je společnost „nepohltila“, aby se do ní nezařadili);
- hledání vnitřní svobody → výstřednost;
- snaha docílit extáze (hudba, tuláctví, rychlá jízda automobilem, rozkoš – drogy, alkohol aj.);
- sklon vyznávat praktiky Dálného východu (např. *zenbuddhismus*);
- v literatuře: bezprostřednost a otevřenost literatury, odvaha – individuální obžaloba, vulgarismy, erotická otevřenost, útržkovitost dialogu, nový životní styl aj.

4)

- 50. léta Francie;
- = antiromán / objektivní román;
- odmítavý postoj k tradičnímu románu 19. století – proti ději a proti postavě; experimentace s jazykem aj.

5)

- od 50. let 20. století;
- absurdita je životním postojem bezmocného člověka – lidský život postrádá smysl, neexistuje schopnost komunikace, vládne pocit odcizení;
- literatura: člověk je ukázán v situaci úzkosti, není zde přítomen souvislý děj, neexistuje psychologická motivace jednání postav – nemá smysl hledat v rozhovorech logiku, jazyk ztrácí sdělovací funkci.

6)

- od 50. let;
- vyskytuje se v zemích, kde je silná tradice mytologie či ústní lidové slovesnosti (např. Kolumbie, Argentina, Kuba, Brazílie apod.);

- prolínání dvou světů – vlastní vyprávění spisovatele x svět magický (mytologický, snový, fantazijní) – je těžké odlišit mezi těmito dvěma světy přesnou hranici.

7)

- přirozená reakce na modernismus (= vše moderní);
- od 60. let;
- všechny tendence v umění, které jsou charakteristické svým negativním postojem k pouhému formálnímu experimentování (např. nový román);
- literatura: staví se proti moderním a avantgardním tendencím (pouze si hraje s formou literárního díla), kniha by být pro méně náročného masového čtenáře ale i pro náročného čtenáře, spojování odlišných stylových prvků a žánrových postupů (např. román je současně detektivkou a historickým románem apod.), využívá se prvků již napsané literatury, velké množství interpretací.

(Zdroj: PROKOP, V.: *Přehled světové literatury 20. století*, Praha: 2010, s. 34–48)

Řešení

- 1) EXISTENCIONALISMUS
- 2) NEOREALISMUS
- 3) BEATNICI (BEAT GENERATION)
- 4) NOVÝ ROMÁN
- 5) ABSURDNÍ LITERATURA, ABSURDNÍ DRAMA
- 6) MAGICKÝ REALISMUS
- 7) POSTMODERNISMUS